

PRAKSISOVERSIGT · ADVOKATER

Praksisoversigt over Advokatsamfundet og Advokatrådets tilsyn

Lovbestemt institution, pligtmæssigt medlemskab og risikobaseret tilsyn efter retsplejelovens kapitel 15

Version 2 Opdateret 21. jul. 2026 30 afgørelser · 2000-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Det Danske Advokatsamfund er ikke en forening, men en ved lov oprettet og reguleret institution, der efter [retsplejelovens § 143, stk. 1](#) udgøres af alle danske advokater og ledes af Advokatrådet som bestyrelse og tilsynsmyndighed. Efter reformerne i 2007, 2018 og 2024 er tilsynet blevet risikobaseret, understøttet af en lovfæstet oplysningspligt, en årlig tilsynsplan, offentliggjorte tilsynsrapporter og en omfattende informationsudveksling med politi, anklagemyndighed, domstole og skattemyndigheder. Praksis fra Advokatnævnet viser, at manglende medvirken til tilsynet i sig selv kan føre til bøder og til frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed, mens Højesteret i sager efter [§ 147 d](#) foretager en udtømmende prøvelse af, om god advokatskik er tilsidesat – senest i KPMG Law-sagen af 5. februar 2025.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Advokatsamfundet er efter forarbejderne til 2007-reformen ikke en forening, men en ved lov oprettet og reguleret institution, der udgøres af alle advokater med beskikkelse, og som er tillagt offentligretlige funktioner.
- 02** Medlemskabet er pligtmæssigt og indtræder automatisk ved beskikkelsen; udtræden kan kun ske ved deponering eller ved ophør/frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed.
- 03** Det pligtmæssige medlemskab anses ikke for at krænke den negative foreningsfrihed efter EMRK art. 11, fordi lovregulerede kollegiale professionsorganer med fagetisk regel- og disciplinærmyndighed falder uden for konventionens foreningsbegreb.
- 04** Det pligtmæssige bidrag må kun finansiere opgaver med tilstrækkelig nær sammenhæng til Advokatsamfundets tilsyns- og disciplinærfunktion – brancheforenings-, arbejdsgiver- og arbejdstagerinteresser falder udenfor.
- 05** Advokatrådets tilsyn efter § 143, stk. 2, omfatter advokater, autoriserede fuldmægtige, advokatselskaber efter § 124 og – siden 2025 – også fællesskaber af advokater (interessentskaber).

- 06** Advokatrådet kan efter § 143, stk. 3, kræve alle oplysninger, herunder arbejdspapirer og korrespondance, som skønnes nødvendige for tilsynet, og rådet har en vid skønsmagt ved fastlæggelsen af, hvilke oplysninger der er nødvendige.
- 07** Retssikkerhedslovens kapitel 4 om forbud mod selvinkriminering gælder for oplysningspligten, men en disciplinærsanktion efter § 147 c anses ikke for "straf" i konventionens forstand, jf. UfR 2000.307 H og UfR 2018.1160 H.
- 08** Efter § 143, stk. 4, må advokater ikke foretage eller medvirke til handlinger eller undladelser, som lægger hindringer i vejen for tilsynet eller har til formål at unddrage sig det.
- 09** Advokatrådet skal årligt udarbejde en intern tilsynsplan med risikoklassifikation og afgive en offentliggjort tilsynsrapport til justitsministeren, jf. § 143, stk. 5.
- 10** Ved begrundet risiko eller begrundet mistanke skal Advokatrådet efter § 143, stk. 7, iværksætte passende tilsynsforanstaltninger med det samme og må ikke afvente den planlagte tilsynstur.
- 11** Kollegiale samtaler afholdes af mindst to af Advokatrådets kontaktpersoner fra en anden retskreds end advokatens egen, og der er mødepligt, medmindre der foreligger lovligt forfald.
- 12** Advokatsamfundet og Advokatrådet er – modsat Advokatnævnet – ikke en del af den offentlige forvaltning, og offentlighedsloven og forvaltningsloven gælder derfor ikke for rådet.
- 13** Tavshedspligten efter § 143 b er en selvstændig, strafsanktioneret pligt, og fortrolige tilsynsoplysninger må kun anvendes i tilsynshvervet og kun videregives til Advokatnævnet og relevante offentlige myndigheder.
- 14** Anklagemyndigheden har efter § 143 a, stk. 3, nr. 3, pligt til af egen drift at underrette Advokatrådet, når der rejses tiltale og afsiges dom i sager med påstand om rettighedsfrakendelse eller med tilknytning til advokathvervet.
- 15** Domstolsprøvelsen efter § 147 d er en udtømmende prøvelse af Advokatnævnets vurdering af god advokatskik, men retten må særskilt vurdere, om der er fornødent grundlag for at tilsidesætte nævnets afgørelse.
- 16** Er indholdet af god advokatskik på det pågældende punkt hidtil uafklaret i praksis, kan domstolene fastslå en overtrædelse uden at pålægge sanktion.
- 17** Advokatrådet kan efter vedtægtens § 33 føre retssager i eget navn og indtræde som mandatar for en advokat i sager om advokatreguleringen eller advokatens stilling i retsplejen.

Advokatsamfundet som lovbestemt institution – og hvorfor det ikke er en forening

§ 1

Retsgrundlaget er kort, men bærende: efter [retsplejelovens § 143, stk. 1](#) "udgøres Det Danske Advokatsamfund af alle danske advokater". Bestemmelsen indebærer, at enhver advokat automatisk bliver medlem, når vedkommende modtager beskikkelse. Der finder ingen indmeldelse sted, og et medlem kan ikke ekskluderes; udtræden kan kun ske ved, at retten til at udøve advokatvirksomhed ophører – ved frivillig deponering af beskikkelsen eller ved frakendelse ved dom eller ved kendelse fra Advokatnævnet.

Bestemmelsen går tilbage til **§ 139 i lov nr. 70 af 11. april 1916 om rettens pleje**, der trådte i kraft 1. oktober 1919, med ordlyden »Samtlige Sagførere udgør et Samfund.« Af forarbejderne til den oprindelige bestemmelse fremgår, at formålet var at indføre et tilsyns- og disciplinærsystem, der på én gang varetog det offentlige interesse i en høj faglig og etisk standard og sikrede advokatstandens uafhængighed af statsmagten – ved at lægge kontrollen hos et organ, der udgik fra advokaterne selv, men uden for de statslige myndigheders kompetence. Netop dét forudsatte, at alle udøvende advokater var underlagt organets myndighed. Bestemmelsen fik sin nuværende ordlyd og placering ved **lov nr. 277 af 9. juni 1982**, der byggede på [betænkning nr. 871/1979 om revision af retsplejelovens afsnit om advokater](#), og blev udvidet til advokatselskaber ved **lov nr. 403 af 13. juni 1990**, da forbuddet mod at drive advokatvirksomhed i selskabsform blev ophævet.

Den afgørende ændring kom med advokatreformen i 2007 (lovforslag L 163, folketingsåret 2006-07), der byggede på [Advokatudvalgets betænkning nr. 1479/2006 om retsplejelovens regler om advokater](#). Lovforslagets almindelige bemærkninger angiver som første hovedpunkt:

"Reguleringen af Advokatsamfundet ændres ved, at Advokatsamfundet ikke fremover skal have karakter af en forening, men omdannes til en ved lov oprettet og reguleret institution, der udgøres af alle advokater, og som fortrinsvis varetager tilsyns- og disciplinærfunktioner i forhold til alle advokater."

Udvalget havde opstillet fem løsningsmodeller, og et flertal anbefalede den model (model 1), hvorefter Advokatsamfundet ikke anses for en forening, men for "en organisation, der udgøres af alle advokater med beskikkelse, som er oprettet ved lov, og som i henhold til lovgivningen er tillagt offentligretlige funktioner". Konsekvensen var, at brancheforeningslignende aktiviteter og markedsføringsinitiativer ikke længere kan varetages inden for rammerne af det pligtmæssige medlemskab.

Institutionens formål er i dag fastlagt i **§ 1 i vedtægten for Det Danske Advokatsamfund**, der er godkendt af justitsministeren i medfør af **§ 143, stk. 10**, og som opregner fire søjler: at værne om advokaters uafhængighed og integritet, at påse og håndhæve advokatpligterne, at sikre advokaters faglige kompetence og at virke til gavn for det danske retssamfund. Organerne er efter **vedtægtens § 4** tre: advokatmødet, Advokatrådet og Advokatnævnet.

At konstruktionen har praktiske retsvirkninger, illustreres af **24/2019**, hvor Højesteret tog stilling til inddrivelsen af sagsomkostninger tilkendt Advokatnævnet og gældsinddrivelseslovens anvendelsesområde med udgangspunkt netop i **§ 143, stk. 1** og **§ 144, stk. 1** – jf. **24/2019**.

LOV

[Retsplejeloven § 143, stk. 1, 10](#)[Retsplejeloven § 144, stk. 1](#)

PRAKSIS

Højesteret · Inddrivelse af Advokatnævnets sagsomkostninger og Gældsinddrivelseslovens anvendelsesområde

13.11.2019

§ 2 Det pligtmæssige medlemskab og den negative foreningsfrihed efter EMRK art. 11

Spørgsmålet om, hvorvidt det pligtmæssige medlemskab er foreneligt med den negative foreningsfrihed, blev første gang systematisk behandlet i [betænkning nr. 1419/2002 fra Udvalget om Eksklusivbestemmelser](#). Eksklusivudvalget anbefalede at bevare ordningen og lagde vægt på, at det tvungne medlemskab er "det naturlige grundlag for advokatsamfundets nuværende disciplinærmyndighed over advokater" og for tilsynet med klientkonto-, erstatningsfonds- og ansvarsforsikringspligterne. Udvalget fremhævede, at ordningen adskiller sig afgørende fra eksklusivbestemmelser i kollektive aftaler på arbejdsmarkedet, netop fordi lovgivningsmagten her har tillagt organet udøvende og dømmende beføjelser over for medlemmerne.

Efter Menneskerettighedsdomstolens dom af 11. januar 2006 i sagerne **Sørensen mod Danmark** og **Rasmussen mod Danmark** blev eksklusivaftaler på arbejdsmarkedet forbudt ved **lov nr. 153 af 26. april 2006**, og eksklusivbestemmelser i praksissektoren blev ophævet ved **lov nr. 491 af 7. juni 2006**. Af forarbejderne til 2007-reformen fremgår imidlertid udtrykkeligt, at dommen

"ikke ændrer ved, at foreninger, der er oprettet ved lov, og som udfører offentlig myndighed som f.eks. lovregulerede kollegiale organer blandt visse liberale professioner, der fastsætter fagets regler og håndhæver disse over for deres medlemmer, ikke omfattes af foreningsbegrebet i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 11."

Regeringen besluttede alligevel at afskaffe eksklusivlignende ordninger i de liberale erhverv, og Advokatudvalget blev bedt om at beskrive løsningsmodeller ved en afskaffelse af det pligtmæssige medlemskab. Resultatet blev den institutionsmodel, der er beskrevet ovenfor: medlemskabet består, men Advokatsamfundet ophører med at være en forening. Flertallet fandt, at modellen "bedre end nogen anden model" både sikrer borgere og virksomheder adgang til uafhængig og kvalificeret advokatbistand og respekterer princippet om negativ foreningsfrihed.

Modellens pris er en klar afgrænsning af, hvad de pligtmæssige bidrag må finansiere. Betænkning nr. 1479/2006 beskriver, at Advokatsamfundet er afskåret fra at varetage partipolitiske og fordelingspolitiske interesser samt arbejdsgiver- og arbejdstagerinteresser, og gengiver som eksempel Justitsministeriets udtalelse om, at etableringen af en obligatorisk barselsfond "ikke har tilstrækkelig nær sammenhæng med Advokatsamfundets rolle som disciplinær- og tilsynsmyndighed eller kan karakteriseres som en opgave, der ligger i naturlig forlængelse heraf". De aktiviteter, der ikke direkte knytter sig til tilsyns- og disciplinærfunktionen, blev allerede i 1994 udskilt til Advokaternes Serviceselskab, hvor medlemskabet er frivilligt.

LOV

Retsplejeloven § 143, stk. 1

Advokatrådets tilsynskompetence efter § 143, stk. 2 – hvem og hvad tilsynet omfatter

§ 143, stk. 2 er tilsynets grundbestemmelse:

"Advokatrådet, der er Advokatsamfundets bestyrelse, fører tilsyn med advokaterne og deres autoriserede fuldmægtige. Finder rådet, at en advokat ikke har handlet i overensstemmelse med de pligter, stillingen medfører, kan det indklage den pågældende for Advokatnævnet. 1. og 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse for så vidt angår advokatselskaber, jf. § 124, og fællesskaber af advokater."

Tilsynskredsen er dermed fire-delt: den enkelte advokat, den autoriserede fuldmægtig (hvor principalen er ansvarlig for fuldmægtigens handlinger), advokatselskabet efter [§ 124](#) og – som noget nyt fra 1. januar 2025 – fællesskaber af advokater, dvs. interessentskaber. Udvidelsen til interessentskaber blev gennemført ved ændringsloven af 11. december 2024 (L 22, folketingsåret 2024-25); af de paragrafspecifikke forarbejder fremgår, at "Advokatrådets pligt til at iværksætte tilsynsforanstaltninger m.v. tillige vil omfatte fællesskaber af advokater (interessentskaber)".

Samme ændringslov nyaffattede [§ 142](#) om det såkaldte efter-tilsyn. Forarbejderne beskriver, at klientkontoreglerne fremover også gælder for advokater, der har deponeret beskikkelsen, og for advokater, der er midlertidigt frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed, og at tilsynsperioden forlænges fra 6 til 12 måneder regnet fra det tidspunkt, hvor Advokatrådet blev bekendt med det forhold, der begrundet tilsynet. Formålet er udtrykkeligt at give rådet "bedre mulighed for at føre tilsyn med klientmidlerne efter advokaten er ophørt med at udøve advokatvirksomhed, uanset årsagen til ophøret".

Tilsynets indholdsmæssige rækkevidde er beskrevet i betænkning nr. 1479/2006: Advokatrådet fører tilsyn med advokaters overholdelse af de pligter, som stillingen medfører – både den almindelige lovgivning og de særlige forpligtelser, advokater er underlagt i kraft af hvervet. Det er gentaget i [vedtægtens § 24](#), hvorefter rådet fører tilsyn "i overensstemmelse med retsplejelovens kapitel 15" og udøver tilsynet i samarbejde med andre landes kompetente myndigheder, når advokatvirksomheden berører andre lande.

At tilsynet knytter sig til beskikkelsen og ikke til den faktiske udøvelse, blev principielt fastslået i [2014-2736](#), hvor Advokatnævnet udtalte:

"Det afgørende i relation til kravet om deltagelse i efteruddannelse er, at advokat [A] var beskikket som advokat i efteruddannelsesperioden. Det kan således ikke tillægges betydning, at han i perioden ikke udførte advokatarbejde."

At tilsynet også rækker ned i principalansvaret for fuldmægtige, illustreres af [2025-1845](#), hvor en advokat blev pålagt bøde for ikke at sikre en advokatfuldmægtigs lovpligtige efteruddannelse. Omvendt er tilsyns- og klagekompetencen geografisk afgrænset: i [2013-451](#) afviste Advokatnævnet en klage over en advokat, der under dansk advokattitel havde etableret sig i udlandet, fordi sagen ikke havde tilknytning til advokatens advokatudøvelse i Danmark.

LOV	Retsplejeloven § 124	Retsplejeloven § 142	Retsplejeloven § 143, stk. 2
PRAKSIS	Advokatnævnet · Advokat pålagt bøde for ikke at sikre advokatfuldmægtigs lovpligtige efteruddannelse 20.04.2026 Advokatnævnet · Advokat tildelt irrettesættelse for manglende obligatorisk efteruddannelse 19.12.2014 Advokatnævnet · Advokatnævnet afviser klage over advokat etableret i udlandet – manglende tilknytning til dansk advokatudøvelse 28.05.2014		

Det risikobaserede tilsyn: tilsynsplan, arbejdsprogrammer og pligt til at reagere

Den nuværende tilsynsarkitektur blev indført ved ændringsloven af 19. december 2018 om ændring af retsplejeloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (L 18, folketingsåret 2018-19) med ikrafttræden 1. juli 2019. Baggrunden var mediesagerne i foråret 2017 om forsvarsadvokaters uddeling af gaver og merchandise

til indsatte klienter, som fik justitsministeren til at iværksætte en ekstern undersøgelse af Advokatrådets tilsyn. Af lovforslagets almindelige bemærkninger fremgår:

"Undersøgelsen, der blev gennemført af revisionsvirksomheden EY, konkluderede bl.a., at Advokatrådets redskaber til udførelse af tilsynet på en række punkter er utilstrækkelige, og at rådets tilsyn kan styrkes ved på en række områder at gøre det mere struktureret og ved at stille større krav til dokumentationen for tilsynet."

Lovforslaget lagde derfor op til, at tilsynet "i højere grad end hidtil skal være risikobaseret", således at Advokatrådet klassificerer advokaterne efter, hvor stor risikoen er for, at advokaten ikke overholder sine pligter, og justerer hyppigheden af tilsyn herefter.

De tre bærende bestemmelser står i dag som følger:

Bestemmelse	Indhold
§ 143, stk. 5	Årlig samlet plan for tilsynsvirksomheden + årlig rapport til justitsministeren, som offentliggøres
§ 143, stk. 6	Arbejdsprogrammer, der på detaljeret måde angiver, hvordan tilsynet skal udføres
§ 143, stk. 7	Pligt til at iværksætte passende tilsynsforanstaltninger ved begrundet risiko eller begrundet mistanke

Forarbejderne præciserer indholdet af hvert element. Tilsynsplanen er en **intern** plan, der skal beskrive, hvilke advokater og advokatvirksomheder rådet planlægger tilsyn hos, og indeholde "en beskrivelse af de overvejelser – herunder vedrørende risikoklassifikation – som Advokatrådet har lagt til grund for udvælgelsen". Intentionen er, at der over en årrække sikres tilsyn ved samtlige advokater. Den årlige rapport skal følge op på planen og kan beskrive de overordnede rammer for risikoklassificeringen; formålet er "bl.a. at give offentligheden indblik i det tilsyn, der føres med advokaterne, med henblik på at styrke tilliden til tilsynet og dermed til advokatbranchen", og det forudsættes, at rapporten offentliggøres på Advokatsamfundets hjemmeside.

Arbejdsprogrammerne skal ifølge forarbejderne "medvirke til grundighed og ensartethed samt bedre dokumentation for det faktisk udførte tilsyn", samtidig med at der bevares fleksibilitet til individuelle vurderinger. Det skal efter et tilsyn kunne læses ud af programmet, hvilke kontrolhandlinger der er udført, og hvorfra de modtagne oplysninger stammer.

Den mest indgribende nyskabelse er reaktionspligten i stk. 7. Forarbejderne formulerer den skarpt:

"Det er intentionen med bestemmelsen at understrege, at Advokatrådet, hvis rådet bliver opmærksom på, at en advokat mv. ikke overholder de pligter, stillingen medfører, ikke skal afvente, at det bliver advokatens tur til at blive underkastet tilsyn i medfør af den foreslåede interne tilsynsplan."

Anledningen kan være en underretning via whistleblowerordningen, oplysninger modtaget fra offentlige myndigheder eller "historier i pressen" – det afgørende er, at noget tyder på, at der er behov for at handle her og nu. Foranstaltningen kan være et tilsynsbesøg, men også andre skridt; Rigsadvokatmeddelelsen nævner som eksempler, at klientkontoen sættes under øjeblikkelig administration efter klientkontovedtægts § 18, at der afvikles et spontant tilsyn, eller at der iværksættes en revisorundersøgelse, jf. [afsnittet om Advokatrådets tilsyn](#).

I praksis udmøntes tilsynet i konkrete tilsynsbesøg, hvor rådets sekretariat udtager sager til kontrol. I [2025-1685](#) blev advokaten og virksomheden varslet udtaget til tilsyn den 2. august 2024, tilsynsbesøget gennemført den 22. oktober 2024, og fem sager udtaget til kontrol af kundekendskabsprocedurerne – med mangler i samtlige

fem sager. Tilsvarende havde en advokat i [2016-3074](#) fået sager udtaget under tilsyn, og [2020-114](#) viser, at tilsynet også kan rette sig mod opdrags- og prisoplysninger.

LOV [Retsplejeloven § 143, stk. 5-7](#)

PRAKSIS	Advokatnævnet · Advokat frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed for mangelfulde hvidvaskprocedurer, systematisk fejlagtig klientkontobogføring og manglende efteruddannelse	04.03.2026
	Advokatnævnet · Advokat pålagt bøde på 80.000 kr. og betinget frakendelse for at hindre Advokatrådets tilsyn med opdrags- og prisoplysninger	29.05.2020
	Advokatnævnet · Advokat pålagt bøde på 20.000 kr. for utilbørlig henvendelse til centralt vidne i straffesag	26.04.2017

§ 5 Oplysningspligten i § 143, stk. 3, og forbuddet mod selvinkriminering

Før 2019 fandtes der ikke i retsplejeloven noget udtrykkeligt krav om, at advokater skulle udlevere oplysninger til Advokatrådet til brug for tilsynet. Det blev der lavet om på med [§ 143, stk. 3](#), hvorefter rådet kan kræve "alle oplysninger af advokater og deres autoriserede fuldmægtige, herunder arbejds papirer, korrespondance og andre dokumenter, der skønnes at være nødvendige for rådets tilsyn af, om der er sket eller vil ske en overtrædelse" af retsplejeloven eller regler fastsat i medfør heraf. Bestemmelsen gælder tilsvarende for advokatselskaber og fællesskaber af advokater.

Forarbejderne beskriver formålet som at "skabe et sikkert retsgrundlag" for kravet og fastslår, at listen af oplysningstyper ikke er udtømmende:

"Advokatrådet må tillægges en vid skønsmagt i forhold til at fastlægge, hvilke oplysninger rådet har brug for til at udføre tilsynet. Der skal dog være tale om nærmere afgrænsede oplysninger, der kan anses at have betydning for, at rådet kan vurdere, om advokaten mv. overholder de pligter, stillingen som advokat medfører, og som med rimelighed kan forlanges udleveret af advokaten, herunder fordi der ikke er tale om oplysninger, som Advokatrådet ville kunne fremskaffe på anden vis."

Retssikkerhedsventilen ligger i bestemmelsens 3. pkt., hvorefter [kapitel 4 i retssikkerhedsloven](#) gælder for Advokatrådets varetægelse af opgaver efter stk. 3. Det indebærer, at oplysningspligten efter [retsikkerhedslovens § 10](#) ikke gælder, hvis der er konkret mistanke om, at advokaten har begået en lovovertrædelse, der kan medføre straf – medmindre det kan udelukkes, at de søgte oplysninger kan have betydning for bedømmelsen af den konkrete lovovertrædelse.

Afgørende for rækkevidden er, hvad der forstås ved "straf". Forarbejderne fastslår udtrykkeligt:

"I forhold til udtrykket "straf" bemærkes det, at en disciplinærsanktion i medfør af retsplejelovens § 147 c som følge af tilsidesættelse af god advokatskik ikke antages at være en straf i konventionens forstand, jf. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols afgørelse af 24. november 1998 i sagen Brown mod Storbritannien, og Højesterets dom af 3. november 1999 (trykt i UfR 2000, side 307) og 12. december 2017 (trykt i UfR 2018, side 1160)."

Selvinkrimineringsforbuddet aktualiseres derfor først, når der ved siden af disciplinæransvaret er konkret mistanke om et strafbart forhold – forarbejderne nævner bedrageri som eksempel. Rene disciplinære tilsynsanmodninger kan advokaten altså ikke afvise under henvisning til selvinkriminering.

Oplysningspligten suppleres af det generelle obstruktionsforbud i § 143, stk. 4: advokater og deres autoriserede fuldmægtige må ikke foretage eller medvirke til handlinger eller undladelser, som lægger hindringer i vejen for tilsynet, eller hvis formål er at unddrage sig tilsynet.

Sanktionssiden er dobbelt. Forarbejderne anfører, at manglende overholdelse af oplysningspligten kan føre til en disciplinærsanktion for overtrædelse af god advokatskik, og at rådet desuden kan anmode Advokatnævnet om at pålægge **tvangsbøder** efter § 147 c, stk. 2 – med den udtrykkelige forudsætning, at "en sådan anmodning kan behandles særskilt ved nævnet for at sikre den fornødne hurtighed".

LOV

Retsplejeloven § 143, stk. 3, 4

Retsplejeloven § 147c, stk. 2

Retssikkerhedsloven § 10

§ 6 Praksis: når tilsynet hindres, forhales eller vildledes

Advokatnævnets praksis viser, at manglende medvirken til tilsynet ikke behandles som en formalitetsforseelse, men som en tilsidesættelse af en fundamental advokatpligt – og at den i sig selv kan koste retten til at udøve advokatvirksomhed.

Den klareste illustration er 2025-1853. Advokatrådet havde indkaldt advokaten og hans selskab til tilsyn den 8. november 2023 og anmodet om bl.a. oversigt over klientbankkonti, kontoudskrifter, udskrift for de enkelte klienters mellemværende og for det samlede klienttilsvar. Trods gentagne rykkere frem til juni 2025 blev materialet aldrig fremsendt, og tilsynet blev aldrig gennemført. Advokatrådet nedlagde påstand om midlertidig frakendelse efter § 147 c, stk. 5, og nævnet fandt begge kumulative betingelser opfyldt. Nævnet lagde vægt på, at advokaten

"i en årrække ikke har medvirket til, at Advokatrådet kunne føre det lovpligtige tilsyn"

og særskilt på, at han med henvisning til sygdomsforløb havde fået udskudt tilsynet over en lang periode "uden på noget tidspunkt at have deponeret sin advokatbeskikkelse". At advokaten umiddelbart før nævnsmødet indsendte nul-erklæringer, kunne ikke føre til en anden vurdering, fordi de sildigt indsendte erklæringer ikke gav det tilsynsmæssige indblik, som han havde forhindret gennem en årrække. Forsvarets synspunkt om, at forholdene alene angik »administrative« advokatpligter uden reel fare for klienter, blev ikke fulgt.

Samme mønster ses i:

- 2020-114, hvor en advokat blev pålagt en bøde på 80.000 kr. og betinget frakendelse for at hindre Advokatrådets tilsyn med opdrags- og prisoplysninger – en kendelse, der bl.a. hviler på § 143, stk. 2-4.
- 2025-1104, hvor **vildledning** af Advokatrådets tilsyn indgik som selvstændigt forhold ved siden af misbrug af klientmidler og manglende ansvarsforsikring.
- 2023-4043, hvor 21 grove og gentagne tilsidesættelser – herunder forhold under § 143, stk. 3 og 4 – førte til frakendelse.
- 2024-2041, hvor frakendelse indtil videre blev pålagt for grove overtrædelser af klientkontovedtægten og hvidvaskloven.
- 2025-1685, hvor nævnet efter et gennemført tilsynsbesøg fandt, at bogføringen skete "efter instruks" frem for på grundlag af de faktiske bankposter, og at der i alle udtagne sager var mindst 180 dage uden overensstemmelse mellem bogført og reelt klienttilsvar.

Begrundelsen for stregheden er formuleret principielt i [2022-2521](#), hvor nævnet gengiver sin tidligere kendelse:

"Reglerne om indgivelse af klientkontoerklæringer og korrekt håndtering af klientmidler er af fundamental betydning for Advokatrådets mulighed for at føre tilsyn med advokater i overensstemmelse med loven og for klienternes tillid til advokatstanden."

Samme kendelse fastlægger kriterierne for ophævelse af en frakendelse efter [§ 147 f, stk. 1](#) med henvisning til **U.2008.474**: omfanget, karakteren og grovheden af de forhold, der begrundede frakendelsen, den forløbne tid, og om der fortsat er grund til at antage, at den pågældende ikke vil udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde. Nævnet understreger samtidig, at det ikke kan angive en fast tidshorisont.

Endelig viser praksis, at Advokatrådets indklagelse ikke automatisk fører til den påstand, rådet nedlægger: i [2014-2736](#) nedlagde rådet påstand om bøde, men nævnet nøjedes med en irrettesættelse kombineret med et pålæg om supplerende efteruddannelse efter [§ 147 c, stk. 2](#).

LOV

[Retsplejelovent § 143, stk. 2-4](#)
[Retsplejelovent § 147c, stk. 1-2, 5](#)
[Retsplejelovent § 147f, stk. 1](#)

PRAKSIS	Advokatnævnet · Advokat frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed for misbrug af klientmidler fra to dødsboer, vildledning af Advokatrådets tilsyn og manglende ansvarsforsikring	08.04.2026
	Advokatnævnet · Advokat midlertidigt frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed for årelang manglende medvirken til tilsyn og systematisk tilsidesættelse af fundamentale advokatpligter	04.03.2026
	Advokatnævnet · Advokat frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed for mangelfulde hvidvaskprocedurer, systematisk fejlagtig klientkontobogføring og manglende efteruddannelse	04.03.2026
	Advokatnævnet · Advokat frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed indtil videre for grove overtrædelser af klientkontovedtægten og hvidvaskloven	23.06.2025
	Advokatnævnet · Advokat frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed for 21 grove og gentagne tilsidesættelser af advokatpligterne	27.09.2024
	Advokatnævnet · Advokatnævnet afslår tredje ansøgning om ophævelse af frakendelse af advokatbeskikkelse	28.11.2022
	Advokatnævnet · Advokat pålagt bøde på 80.000 kr. og betinget frakendelse for at hindre Advokatrådets tilsyn med opdrags- og prisoplysninger	29.05.2020
	Advokatnævnet · Advokat tildelt irrettesættelse for manglende obligatorisk efteruddannelse	19.12.2014

§ 7 Den kollegiale samtale med Advokatrådets kontaktpersoner

Ved siden af det dokumentbaserede tilsyn og indklagelsen til Advokatnævnet råder Advokatrådet over et mellemliggende, kollegialt redskab. Efter [§ 143, stk. 8](#) kan rådet bestemme, at en advokat – eller en ikke-advokat, der efter [§ 124 c, stk. 1, nr. 2](#) ejer aktier eller anparter i et advokatselskab – skal indkaldes til en kollegial samtale med mindst to af Advokatrådets kontaktpersoner **fra en anden retskreds end den, hvor advokaten har sin virksomhed**, hvis det må antages, at den pågældende har tilsidesat sine pligter.

Den geografiske forskydning er hele pointen: samtalen skal føres af kolleger, som ikke selv har et konkurrence- eller samarbejdsforhold til den indkaldte. Ordningen udmøntes i [bekendtgørelse om indkaldelse af advokater m.v. til en samtale med Advokatrådets kontaktpersoner](#), der trådte i kraft 1. januar 2025 og afløste den tidligere bekendtgørelse om samtale med kredsbestyrelsen. Efter [§ 1](#) skal der ud over de to kontaktpersoner deltage en

medarbejder fra Advokatrådets sekretariat, og efter § 2 kan indkaldelse ske, uanset at der allerede verserer en sag i Advokatnævnet mod den pågældende.

Deltagelse er ikke frivillig. § 4 fastslår mødepligt på det sted og tidspunkt, Advokatrådet og kontaktpersonerne fastsætter, medmindre der foreligger lovligt forfald på grund af sygdom eller andre særlige omstændigheder – og rådet kan kræve dokumentation, f.eks. lægeerklæring. Efter samtalen udfærdiges efter § 6 et rapportudkast, som sendes til den pågældende med frist for bemærkninger, hvorefter den endelige rapport sendes til Advokatrådet. Rapporten skal indeholde kontaktpersonernes indstilling om det videre forløb, "herunder om der er behov for en revisorundersøgelse, og om der er grundlag for at indbringe sagen for Advokatnævnet".

Kontaktpersonsordningen er selv et resultat af 2024-reformen. Advokatrådet nedsatte i oktober 2022 et strukturudvalg, hvis anbefalinger ifølge lovforslagets almindelige bemærkninger bl.a. gik ud på, "at advokatkredsens kredsbestyrelser nedlægges, og at der indføres et deorumkrav for medlemmer af Advokatsamfundets organer". De paragrafspecifikke forarbejder til § 143, stk. 9 beskriver ændringen kort: "Kredsbestyrelserne nedlægges, og Advokatrådet skal i stedet udpege kontaktpersoner, som bistår rådet."

Kontaktpersonernes funktion er nærmere reguleret i [vedtægtens § 40](#): rådet udpeger efter opslag 1-2 kontaktpersoner i hver retskreds samt i Grønland og på Færøerne, for 2 år ad gangen med mulighed for genudpegning to gange. Ud over deltagelse i kollegiale samtaler skal kontaktpersonen bl.a. fungere som bindeled mellem rådet og advokaterne i retskredsen, kunne afholde kollegialt samråd med henblik på løsning af en konflikt mellem to advokater, virke for at sikre kandidater til valg til Advokatrådet og Advokatnævnet, og – sammen med sekretariatet – foranstalte midlertidig assistance til klientvaretagelsen, f.eks. hvis en virksomheds eneste advokat uden varsel ikke er i stand til at udøve advokatvirksomhed. Rådet kan i øvrigt beslutte, at udpegningen bortfalder, "herunder hvis kontaktpersonen ikke er værdig til den agtelse og tillid, som hvervet som kontaktperson kræver".

LOV

[Retsplejeloven § 124c, stk. 1](#)[Retsplejeloven § 143, stk. 8, 9](#)

§ 8 Informationsudveksling med politi, anklagemyndighed og andre myndigheder – § 143 a

Risikoklassifikationen er kun så god som informationsgrundlaget, og derfor blev der i 2019 indsat en detaljeret bestemmelse om Advokatrådets adgang til myndighedsoplysninger. § 143 a er bygget op i tre lag:

- **Stk. 1 – rådet kan indhente.** Advokatrådet kan indhente og modtage oplysninger om specifikke advokater fra domstolene (om salæranmodninger i beskikkede sager eller om adfærd under en retssag), fra politiet (om aktuel efterforskning mod en sigtet advokat), fra anklagemyndigheden (om verserende eller afsluttede straffesager), fra skattemyndighederne (specificerede skatteoplysninger og oplysninger om omkostningsgodtgørelse) og fra Direktoratet for Kriminalforsorgen (om adfærd under hvervet i kriminalforsorgens institutioner).
- **Stk. 2 – myndighederne kan videregive.** Offentlige myndigheder kan videregive bestemte oplysninger, hvis myndigheden vurderer, at de er relevante for tilsynet.
- **Stk. 3 – myndighederne skal videregive.** Domstolene ved konkurs-, rekonstruktions-, fogedrets-, konkurskarantæne- og tvangsauktionsbegæringer; Direktoratet for Kriminalforsorgen ved politianmeldelse

af en advokat for forseelser begået under hvervet; og anklagemyndigheden, når der rejses tiltale og afsiges dom i straffesager med påstand om rettighedsfrakendelse efter [§ 138](#) eller med tilknytning til advokathvervet.

Forarbejderne understreger, at bestemmelsen indeholder "en forpligtelse for de omtalte myndigheder til at udlevere oplysningerne til Advokatrådet", og at videregivelsen derfor altid vil være berettiget. Samtidig fremhæves det, at [forvaltningslovens § 31](#) om videregivelse mellem forvaltningsmyndigheder **ikke** finder anvendelse – netop fordi Advokatrådet ikke er en offentlig myndighed. En forvaltningsmyndighed kan derfor ikke afslå at udlevere oplysninger med henvisning til merarbejde, men skal fortsat iagttage saglighed, proportionalitet og de databeskyttelsesretlige principper. Forarbejderne forudsætter tillige, at rådet kun anmoder om oplysninger, der er relevante for tilsynet, at rådet begrundes sin anmodning og angiver hvilken advokat den angår, og at "det vil således ikke være muligt for rådet at sende en liste over navne til en ret uden nærmere begrundelse".

Den praktiske gennemførelse på anklagemyndighedens side er reguleret i [Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om videregivelse af oplysninger i sager mod advokater mv. til Advokatrådet](#). Meddelelsen fastlægger en fast kanal: den lokale anklagemyndighed sender oplysningerne til den relevante statsadvokat, der – hvis statsadvokaten er enig i, at oplysningerne er relevante for tilsynet – sender dem videre til Advokatrådet, jf. [pkt. 4.2](#). Om den obligatoriske underretning hedder det i [pkt. 4.4](#):

"I sager, hvor en advokat er blevet frifundet for en påstand om hel eller delvis frakendelse af retten til at drive advokatvirksomhed, skal anklagemyndigheden ligeledes videregive oplysninger herom til Advokatrådet."

Som eksempler nævnes sager om underslæb på klientkontoen, bedrageri mod klienter, stillingsmisbrug og uretmæssig kontakt med varetægtsfængslede. Bestemmelsen fik sin nugældende ordlyd ved **lov nr. 1553 af 12. december 2023**.

[Pkt. 4.5](#) opregner, hvad rådet i relevant omfang kan modtage: advokatens identitet, kopi af sigtelse/anklageskrift, tidspunkt for sigtelse eller tiltalerejsning, oplysning om påstand om rettighedsfrakendelse, retsbøger, sagsfremstilling og afgørelsen. Uvedkommende oplysninger skal anonymiseres, i det omfang videregivelsen vurderes unødvendig for tilsynet.

Også rent disciplinære forhold kan videregives. [Pkt. 4.3.2](#) nævner med henvisning til forarbejderne bl.a. "utilbørlige ytringer mod anklageren, rettens personale, vidner eller andre aktører", tilfælde hvor "en advokat groft og åbenlyst handler i strid med sin klients interesser", og udeblivelse fra retsmøder uden besked – samt tilfælde, hvor der ses "et mønster i eventuelle tilsidesættelser af god advokatskik". Den generelle indberetningspligt er gentaget i [Rigsadvokatmeddelelsen om forelæggelse og indberetning, pkt. 3.2.1.2-](#), hvorefter politikredsen skal sende sagen til Rigsadvokaten, der vurderer, om Advokatrådet skal underrettes med henblik på en eventuel disciplinærsag.

De sagstyper, der udløser underretning, er ikke teoretiske. [Sag 242/2014](#) angik en beskikket forsvarer, der havde indgået en aftale om at afgive en del af sit statsbetalte salær til en forurettet i sagen; Højesteret fandt, at advokaten savnede den fornødne habilitet, og at aftalen "strider mod grundlæggende retsplejemæssige hensyn". Og [2016-3074](#) viser den type adfærd i retten, som anklagemyndigheden efter meddelelsen kan indberette.

LOV

[Retsplejeloven § 138](#)[Retsplejeloven § 143a, stk. 1-3](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesteret stadfæster tilbagekaldelse af advokatbeskikkelse: Salærdelingsaftale med forurettet medfører inhabilitet

26.06.2015

Advokatnævnet · Advokat pålagt bøde på 20.000 kr. for utilbørlig henvendelse til centralt vidne i straffesag

26.04.2017

§ 9 Tavshedspligt efter § 143 b – og hvorfor offentligheds- og forvaltningsloven ikke gælder for rådet

Modstykket til den brede informationsadgang er en skarp tavshedspligt. § 143 b, stk. 1 gør straffelovens §§ 152 og 152 c-152 f tilsvarende anvendelige for Advokatrådets medlemmer, medlemmer af Advokatrådets udvalg, Advokatsamfundets ansatte og Advokatrådets kontaktpersoner for så vidt angår oplysninger, de får kendskab til gennem tilsynsvirksomheden – og for personer, der udfører serviceopgaver for disse organer. Stk. 2 fastslår et formålsbundethedsprincip: fortrolige oplysninger modtaget i medfør af kapitel 15 må kun anvendes i forbindelse med tilsynshvervet. Stk. 3 afgrænser videregivelsen udtømmende til Advokatnævnet og til relevante offentlige myndigheder, herunder anklagemyndigheden, politiet og justitsministeren.

Forarbejderne til bestemmelsen fra 2019 forklarer begrundelsen præcist:

"Advokatrådet er ikke omfattet af forvaltningslovens regler. ... Der findes ikke særlige regler om rådets tavshedspligt omkring de oplysninger, rådet behandler i forbindelse med udførelsen af sit tilsyn."

Tavshedspligten blev derfor konstrueret som en parallel til forvaltningslovens § 27, og forarbejderne præciserer, at en oplysning, der f.eks. er fortrolig efter skatteforvaltningslovens § 17, stk. 1, forbliver fortrolig, når den er videregivet til Advokatrådet. Om videregivelsen fremadrettet anføres, at rådet skal kunne orientere justitsministeren (i praksis Civilstyrelsen), hvis rådet bliver bekendt med, at betingelserne i § 139, stk. 1 er opfyldt, så der kan anlægges sag om frakendelse af beskikkelsen. Personkredsen blev udvidet til også at omfatte medlemmer af Advokatrådets udvalg ved lov nr. 1553 af 12. december 2023, hvis forarbejder begrundet det med, at udvalgsmedlemmer, der ikke tillige er rådsmedlemmer eller ansatte, ellers ville falde uden for.

Den institutionelle pointe er formuleret utvetydigt i Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Advokatrådets tilsyn:

"Advokatsamfundet og Advokatrådet er – i modsætning til Advokatnævnet – ikke en del af den offentlige forvaltning. Selv om offentlighedsloven, forvaltningsloven og de almindelige forvaltningsretlige principper, herunder proportionalitets- og saglighedsprincipper, således ikke gælder for Advokatsamfundet og Advokatrådet, har Advokatrådets medlemmer og Advokatsamfundets ansatte mv. tavshedspligt med hensyn til oplysninger, som de får kendskab til gennem tilsynsvirksomheden, jf. retsplejelovens § 143 b."

Sondringen er praktisk vigtig i to retninger. For det første kan der ikke søges aktindsigt efter offentlighedsloven i Advokatrådets tilsynssager, og forvaltningslovens regler om partshøring og begrundelse gælder ikke direkte for rådets tilsynsvirksomhed. For det andet er det de afgivende myndigheder – politi, anklagemyndighed, domstole, skattemyndigheder – der skal foretage den forvaltnings- og databeskyttelsesretlige vurdering af, om en oplysning må videregives; det er udtrykkeligt forudsat i forarbejderne og gentaget i Rigsadvokatmeddelelsens pkt. 4.5.

Tavshedspligten efter § 143 b skal holdes adskilt fra advokatens egen tavshedspligt over for klienten, der hviler på § 126, stk. 1 og straffelovens § 152 – se hertil bl.a. Advokatnævnets kendelse i sag 02-0401-99-3531 løj-dr og oversigten under tavshedspligt.

§ 10 Advokat kredse, advokatmøde, bidragspligt og Erstatningsfonden

Den organisatoriske infrastruktur følger af § 143, stk. 9-10 og af den godkendte vedtægt.

Advokat kredse. Landet er efter vedtægtens § 39 delt i fem advokat kredse, der følger retskredsene: 1. kreds (Hovedstadskredsen, inkl. Færøerne og Grønland), 2. kreds (Sjælland), 3. kreds (Syddanmark), 4. kreds (Østjylland) og 5. kreds (Nordvestjylland). En advokat hører til den kreds og retskreds, hvorfra erhvervet udøves; for advokater uden erhvervsudøvelse er bopælen afgørende, og advokater uden erhverv eller bopæl i Danmark hører til 1. kreds.

Advokat mødet. Efter § 5 afholdes ordinært advokatmøde hvert andet år i perioden 15. april til 15. juni, med adgang for alle advokater. Ekstraordinært møde afholdes, når Advokatrådet bestemmer det, eller når mindst 200 advokater skriftligt begærer det. Dagsordenen omfatter efter § 10 bl.a. beretning om Advokatrådets, Advokatnævnets og Erstatningsfondens virksomhed, godkendelse af regnskaber og budget samt Advokatrådets forslag til bidrag.

Valg og valgbarhed. Advokatrådet består efter § 13 af en formand og 14 andre medlemmer. Formanden vælges ved elektronisk afstemning blandt alle advokater, mens de øvrige 14 vælges kredsvis efter § 15 (1. kreds 7, 2. kreds 3, 3. kreds 1, 4. kreds 2, 5. kreds 1). Valgperioden er fire år med mulighed for ét genvalg på to år; efter seks sammenhængende år kræves et års karens. Det deorumkrav, som strukturudvalget anbefalede, er udmøntet i § 17, der udelukker bl.a. advokater med fængselsdomme inden for 5 år, advokater under betinget eller egentlig frakendelse, og advokater, der inden for 5 år er pålagt en bøde på mindst 60.000 kr. Ved bøder på over 20.000 kr., men under 60.000 kr., træffes afgørelsen af Advokatnævnet efter retsplejelovens § 147 h, stk. 2, hvorefter nævnet kan fratage valgbarheden, "hvis de udviste forhold i almindeligt omdømme gør den pågældende uværdig til at være medlem af Advokatrådet eller Advokatnævnet". Sagen indbringes af Advokatrådet, jf. § 147 h, stk. 1.

Bidragspligten. Efter vedtægtens § 45 skal enhver advokat betale et årligt bidrag til udgifterne ved Advokatsamfundets virksomhed, herunder eventuelt tilskud til Understøttelsesfonden, forsikringsordningen efter §§ 48-51 og Erstatningsfonden. Bidragets størrelse fastsættes af advokatmødet, og bidragene forfalder ved regnskabsårets begyndelse. Advokater modtager efter § 44 som udgangspunkt ikke vederlag for hverv inden for Advokatsamfundet; kun rådsformanden og de advokatmedlemmer, der sidder i Advokatnævnet, modtager vederlag.

Manglende bidragsbetaling er en disciplinærforseelse. I 2025-1853 udgjorde manglende rettidig betaling af 2025-bidraget på 11.625 kr. inkl. moms et selvstændigt anklagepunkt efter § 126, stk. 1, jf. vedtægtens § 45, stk. 1 – og kendelsen dokumenterer et inddrivelsesforløb med rykkere, egen-inkasso og betalingspåkrav i fogedretten.

Erstatningsfonden og forsikringen. Advokatsamfundet tegner efter § 48 en forsikring med en årlig dækning på mindst 25 mio. kr., der helt eller delvis dækker tab, som ikke dækkes af advokatens egen ansvarsforsikring eller garanti, og som skyldes enten fejl/forsømmelse i forbindelse med advokatvirksomhed eller uretmæssigt forbrug af betroede midler. Efter § 49 kan der højst udbetales 2,5 mio. kr. for en enkelt skade ved ansvarspådragende fejl og 5 mio. kr. ved uretmæssigt forbrug af betroede midler, og erstatning ydes kun, hvis det godtgøres, at advokaten er ansvarlig, og at hverken advokaten eller nogen medansvarlig kan dække kravet.

Midler hensat til Erstatningsfonden kan efter § 51 anvendes til præmie, selvrisko og etableringsomkostninger for forsikringen.

Hertil kommer, at Advokatrådet efter § 27 kan bistå klienter med at få opfyldt en kendelse fra Advokatnævnet, som den indklagede ikke har efterlevet – herunder ved at antage advokat til at føre rets- og fogedsag – uden at klienten skal betale omkostningerne, og uden at det påvirker rådets mulighed for at indbringe advokaten for nævnet.

LOV

Retsplejelovent § 126, stk. 1

Retsplejelovent § 143, stk. 9, 10

Retsplejelovent § 147h, stk. 1, 2

PRAKSIS

Advokatnævnet · Advokat midlertidigt frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed for årelang manglende medvirken til tilsyn og systematisk tilsidesættelse af fundamentale advokatpligter

04.03.2026

Advokatrådets øvrige funktioner: advokatetiske regler, responsa, § 11 uddannelse og retssager i eget navn

Tilsynet er kernen, men vedtægten tildeler Advokatrådet flere funktioner, der har betydning for, hvordan tilsynsnormerne bliver til.

De advokatetiske regler. Efter vedtægtens § 25 udarbejder Advokatrådet vejledende retningslinjer for god advokatskik. Reglerne "skal afspejle Advokatnævnets og domstolenes praksis", og på områder, der ikke er afklaret i praksis, udtrykker de "Advokatrådets opfattelse af god advokatskik til vejledning for advokater og offentlighed". De er dermed ikke bindende for Advokatnævnet eller domstolene – et forhold, der blev udslagsgivende i BS-46/2015-OLR, hvor advokaten netop havde gjort gældende, at begrebet ikke burde udvides ud over de skrevne regler. Landsretten tiltrådte, at god advokatskik var tilsidesat, men fandt, at der ikke var anledning til at pålægge nogen sanktion, da spørgsmålet hidtil havde været uafklaret i praksis. Samme afgrænsning genfindes i BS-248/2006-VLR, hvor landsretten afviste, at § 151 skulle indskrænke Advokatnævnets kompetence, og fastslog, at nævnet har hjemmel efter § 147 b, samt at de advokatetiske regler "kun er vejledende og ikke et udtømmende hjemmelsgrundlag".

Responsa. Efter § 26 kan Advokatrådet på begæring afgive responsum om god advokatskik eller om et omtvistet salær – også til vejledning for retten under en verserende sag, hvis sagen ikke har været påkendt af Advokatnævnet. Rådet afgiver dog ikke responsum i en sag, hvor der samtidig verserer klagesag for Advokatnævnet.

Uddannelse og prøver. Efter § 23 forestår Advokatrådet den teoretiske grunduddannelse, advokateksamen og den praktiske prøve i retssagsbehandling samt prøven i regler af særlig betydning for advokathvervet for ikke-advokat-medejere af advokatselskaber. Rådet fører i den forbindelse tilsyn med, at medejerne indstiller sig til og består prøven inden for fristen, og at ejerskabet bringes til ophør, hvis det ikke sker.

Udvalg, henvendelser og retssager i eget navn. Efter § 33 kan Advokatrådet nedsætte udvalg, henvende sig til nationale og internationale myndigheder, føre retssager i eget navn og – i sager, der vedrører advokatreguleringen eller advokatens stilling i retsplejen – indtræde som mandatar for en advokat eller beslutte, at sagsomkostningerne udredes af Advokatsamfundet. Denne beføjelse er baggrunden for, at rådet optræder som part eller biintervenient i de principielle domstolssager om advokatreguleringen. Endelig skal rådet efter § 31 arbejde for adgangen til kvalificeret, uafhængig og fortrolig advokatbistand samt for retssikkerheden i

retsplejen og i den offentlige forvaltning, og efter § 32 informere advokater og borgere om væsentlige afgørelser fra domstolene og Advokatnævnet.

Den materielle standard, tilsynet håndhæver, udvikles gennem samspillet mellem rådet, nævnet og domstolene – se hertil oversigten om [advokatansvar](#). Eksempler på nævnets og domstolenes præcisering af standarden er [BS-2148/2006-OLR](#) og den efterfølgende højesteretsdom [BS-251/2007-HJR](#) om salæropkrævning trods retshjælpsdækning, [BS-1274/2008-VLR](#) om pligten til at udtræde ved opstået interessekonflikt, og [2025-1610](#) om pligten til at videresende en myndighedsafgørelse til klienten.

LOV	Retsplejelovent § 126, stk. 1	Retsplejelovent § 147b	Retsplejelovent § 151
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om tilsidesættelse af god advokatskik ved salæropkrævning trods retshjælpsdækning 13.02.2008 Landsretten · Advokatnævnets kendelse om tilsidesættelse af god advokatskik - spørgsmål om sanktion 28.01.2016 Landsretten · Vestre Landsret: Advokatfirma ikke berettiget til fuldt salær grundet interessekonflikt 27.10.2009 Landsretten · Stadfæstelse af Advokatnævnets kendelse om tilsidesættelse af god advokatskik vedrørende rådgivning om retshjælpsforsikring og salær 22.05.2007 Landsretten · Dom om god advokatskik vedrørende udtalelser om dommer i ankestævning 29.03.2007 Advokatnævnet · Advokat idømt bøde for manglende videresendelse af dagpengeafgørelse og utilstrækkelig underretning om ophør af repræsentation 29.01.2026		

§ 12 Domstolsprøvelsen efter § 147 d og Advokatrådets rolle som indklager

Advokatrådet afgør ikke selv disciplinærsager. Rådet er **indklager**: finder rådet, at en advokat ikke har handlet i overensstemmelse med pligterne, kan det indklage den pågældende for Advokatnævnet, jf. [§ 143, stk. 2](#).

Nævnets afgørelser efter [§ 147 c, stk. 1 og 2](#) kan af advokaten, fællesskabet, selskabet eller medejeren indbringes for retten efter [§ 147 d](#) inden 4 uger, med opsættende virkning for afgørelser efter [§ 147 c, stk. 1](#). Sagen anlægges mod **Advokatnævnet** i den borgerlige retsplejes former ved den ret, i hvis kreds advokaten har kontor. Frakendelsessager efter [§ 147 c, stk. 3, 4, 8 eller 9](#), følger den anderledes procedure i [§ 147 e](#), hvor anmodningen fremsættes over for justitsministeren, der anlægger sagen, og hvor retten på et forberedende retsmøde inden 4 uger tager stilling til opsættende virkning.

Proceskarakteren af disse sager blev fastlagt i [BS-2339/2009-VLR](#), hvor landsretten fandt, at en disciplinærsag med påstand om bøde og med udsigt til navneoffentliggørelse "ud fra en general betragtning vil have særlig betydning for den pågældende advokat", og at sagen derfor skulle henvises til almindelig proces efter [§ 402, stk. 1, nr. 2](#) – uanset at advokaten selv modsatte sig det. Ved siden af den særlige søgsmålsadgang består den almindelige prøvelsesret; i [Sag 276/2013](#) tog Højesteret stilling til prøvelsen af en kompetenceafvisning fra Advokatnævnet efter [grundlovens § 63, stk. 1](#).

Prøvelsens intensitet. Østre Landsret sammenfattede i KPMG Law-sagen, [BS-28276/2022-OLR](#), retstilstanden med henvisning til **U.2018.1160H**: domstolene har adgang til en udtømmende prøvelse af Advokatnævnets vurdering af god advokatskik, men må særskilt vurdere, om der er fornødent grundlag for at tilsidesætte nævnets afgørelse. Landsretten henviste tillige til **U.1998.1105/2H** for, at adfærd, som medfører en *risiko* for tilsidesættelse af advokatpligterne, efter omstændighederne kan være i strid med god advokatskik.

KPMG Law-sagen er den mest markante illustration af hele kæden fra tilsyn til Højesteret. Advokatrådet iværksatte i februar 2020 en kontrolsag mod det nystiftede KPMG Law Advokatfirma P/S, konkluderede i august 2020, at advokaterne ikke havde bevaret deres uafhængighed i forhold til KPMG-netværket, og indklagede ved anklageskrift af 18. maj 2021 selskabet og tre advokater for Advokatnævnet med 20 kritikpunkter – bl.a. pligt til at dele klient- og modpartsnavne med netværket, tilslutning til netværkets compliance-systemer, henvisningskrav og netværkets adgang til at inspicere og revidere advokatfirmaet. Advokatnævnet pålagde ved kendelse af 9. juni 2022 hver af de fire en bøde på 10.000 kr. Østre Landsret ophævede kendelsen den 5. juli 2024 og lagde afgørende vægt på aftalekompleksets udtrykkelige bestemmelser om, at lokal lovgivning og regulering har forrang:

"Samlet finder landsretten ikke grundlag for at fastslå, at KPMG Law – på trods af aftalekompleksets udtrykkelige bestemmelser om, at medlemsvirksomhederne har det fulde ansvar for deres interne anliggender og drift samt er forpligtet af lokal lovgivning og regulering forud for bestemmelser i aftalekomplekset – har påtaget sig sådanne forpligtelser, at advokatselskabet reelt risikerer ikke at kunne bevare sin uafhængighed og integritet."

Højesteret nåede den 5. februar 2025 til det modsatte resultat i [BS-35382/2024-HJR](#). Som gengivet i Højesterets årsberetning 2025 fandt Højesteret indledningsvis, at der "efter karakteren af den foreliggende sag" måtte foretages en udtømmende prøvelse af Advokatnævnets afgørelse, og at kravet om uafhængighed i [§ 126](#) må ses i sammenhæng med reglerne om advokatvirksomhed i selskabsform i [§§ 124-124 g](#). Højesteret opstillede dernæst normen:

"en advokat eller et advokatselskab handler i strid med god advokatskik, hvis advokaten eller advokatselskabet indgår i et samarbejde med andre virksomheder på vilkår eller under omstændigheder, hvor der kan rejses rimeligt begrundet tvivl om, hvorvidt samarbejdet er foreneligt med de nævnte krav om iagttagelse af fortrolighed og bevarelse af uafhængighed og integritet."

Efter en samlet vurdering af hele aftalekomplekset fandt Højesteret, at KPMG Law i høj grad var integreret i netværket og i en række henseender undergivet direktiver fra andre aktører, og at selskabet havde bundet sig så nært til netværket – herunder vedrørende driften af advokatvirksomheden – at der var rimeligt begrundet tvivl om, hvorvidt kravene om uafhængighed og integritet var opfyldt. God advokatskik var derfor tilsidesat. Men fordi spørgsmålet ikke var udtrykkeligt reguleret i de advokatetiske regler og hidtil havde været uafklaret i praksis, fandt Højesteret "ikke tilstrækkeligt grundlag for at pålægge KPMG Law en sanktion" – samme sanktionsfrihed ved uafklaret praksis som i [BS-46/2015-OLR](#).

Sammenligning af udfaldene i de principielle domstolsprøvelser:

Sag	Instans/dato	Nævnets afgørelse	Udfald
BS-57859/2019-OLR	Østre Landsret, 23.06.2021	4 × 10.000 kr. + salær på 3,5 mio. kr. bortfaldet	Stadfæstet
BS-26376/2021-HJR	Højesteret, 01.09.2022	Samme	Stadfæstet
BS-28276/2022-OLR	Østre Landsret, 05.07.2024	4 × 10.000 kr.	Kendelsen ophævet
BS-35382/2024-HJR	Højesteret, 05.02.2025	Samme	God advokatskik tilsidesat, men ingen sanktion
BS-33382/2024-HJR	Højesteret, 07.05.2025	Bøde 20.000 kr.	Stadfæstet
BS-1084/2024-OLR	Østre Landsret, 23.05.2025	Bøde 40.000 kr.	Nedsat til 20.000 kr.
BS-314/2007-HJR	Højesteret, 08.04.2009	Bøde	Nedsat til 5.000 kr.

I udbytteskatsagen fastslog Højesteret i [BS-26376/2021-HJR](#), at opdragets karakter af en politisk aftalt, uvildig undersøgelse medførte skærpede krav til advokatens uafhængighed, og at et konflikttjek baseret på Google-søgninger og uformelle drøftelser var utilstrækkeligt. I [BS-33382/2024-HJR](#) opstillede Højesteret tilsvarende principielle kontradiktionskrav til advokatundersøgelser rettet mod enkeltpersoner. At udfaldet ikke er givet på forhånd, viser [2022-2241 + 2022-2423](#), hvor Advokatnævnet frifandt to advokater for en klage over udarbejdelsen af en advokatundersøgelse. Endelig illustrerer [BS-314/2007-HJR](#), at ytringsfriheden ikke fritager for disciplinæransvar: Højesteret fandt, at en trussel om personligt erstatningsansvar mod en navngiven embedsmand havde "chikanøs karakter" og gik ud over, hvad der var berettiget til varetagelse af klienternes interesse, og at "reglerne om ytringsfrihed ikke kan føre til et andet resultat" – men nedsatte bøden til 5.000 kr., da forholdet måtte bedømmes som et førstegangstilfælde.

LOV	Grundloven § 63, stk. 1	Retsplejeloven § 126, stk. 1	Retsplejeloven § 147d, stk. 1-3
	Retsplejeloven § 147e		
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om advokats tilsidesættelse af god advokatskik ved advokatundersøgelse af sexchikane		07.05.2025
	Højesteret · Højesterets dom om KPMG Laws uafhængighed og overholdelse af god advokatskik		05.02.2025
	Højesteret · Højesterets dom om interessekonflikt og utilstrækkeligt konflikttjek ved uvildige advokatundersøgelser (Udbytteskat-sagen)		01.09.2022
	Højesteret · Prøvelse af Advokatnævnets kompetenceafvisning efter Grundlovens § 63		12.08.2014
	Højesteret · Højesteret nedsætter bøde til advokat for chikanøse trusler mod embedsmand		08.04.2009
	Landsretten · Landsret nedsætter bøde til advokat for utilstrækkelig varetagelse af klients interesser i erstatningssag		23.05.2025
	Landsretten · Østre Landsret frifinder KPMG Law i principiel sag om uafhængighed i internationale advokatnetværk		05.07.2024
	Landsretten · Advokatfirma dømt for interessekonflikt i udbyttesag – salær bortfalder		23.06.2021
	Landsretten · Advokatnævnets kendelse om tilsidesættelse af god advokatskik - spørgsmål om sanktion		28.01.2016
	Landsretten · Prøvelse af Advokatnævnets kendelse vedrørende tilsidesættelse af god advokatskik		01.12.2009
	Advokatnævnet · Advokater frifundet for klage over udarbejdelsen af en advokatundersøgelse		28.04.2023

§ 13 Sammenfatning: tilsynets logik og de retlige knudepunkter

Advokatsamfundets konstruktion hviler på en enkelt idé, der har været bærende siden 1916: kontrollen med advokaterne skal udgå fra advokaterne selv for at holde standen uafhængig af statsmagten, men den skal til gengæld være obligatorisk, ensartet og reelt forpligtende for alle. Reformerne i 2007, 2018 og 2024 har hver især justeret balancen mellem de to hensyn.

2007 flyttede Advokatsamfundet fra forening til lovreguleret institution og skar brancheforeningsaktiviteterne fra, så det pligtmæssige medlemskab kun bærer tilsyns-, disciplinær- og uddannelsesopgaverne. Det er dét greb, der bærer foreneligheden med den negative foreningsfrihed.

2018 gjorde tilsynet risikobaseret og efterprøvbart: intern tilsynsplan med risikoklassifikation, offentliggjort årlig rapport, detaljerede arbejdsprogrammer, en udtrykkelig oplysningspligt med retssikkerhedslovens kapitel 4 som ventil, et obstruktionsforbud, en pligt til at reagere straks ved begrundet risiko eller mistanke, og en systematisk informationskanal fra politi, anklagemyndighed, domstole, skattemyndigheder og kriminalforsorg – modsvaret af en strafsanktioneret tavshedspligt i [§ 143 b](#).

2024 nedlagde kredsbestyrelserne til fordel for kontaktpersoner, udvidede tilsynet til fællesskaber af advokater, forlængede efter-tilsynet med klientmidler fra 6 til 12 måneder og indførte et dekorumkrav for medlemskab af Advokatsamfundets organer med Advokatnævnet som afgørelsesorgan i tvivlstilfælde, jf. § 147 h.

De retlige knudepunkter, en praktiker skal holde styr på, er fire:

- Oplysningspligten er reel, og selvinkrimineringsforbuddet er smalt.** Kun konkret mistanke om et *strafbart* forhold suspenderer pligten; disciplinæransvaret efter § 147 c er ikke "straf" i konventionens forstand.
- Manglende medvirken er ikke en formalitet.** Praksis fra 2020-114 over 2023-4043 til 2025-1853 viser, at årelang forhaling af tilsynet i sig selv kan begrunde midlertidig frakendelse, og at sen berigtigelse ikke reparerer den mistede tilsynsindsigt.
- Advokatrådet er ikke en forvaltningsmyndighed.** Offentlighedsloven og forvaltningsloven gælder ikke for rådet, og den forvaltningsretlige vurdering af, hvad der må videregives, ligger hos den afgivende myndighed – mens tavshedspligten hos rådet følger af § 143 b.
- Domstolsprøvelsen er udtømmende, men ikke ubegrænset.** Retten prøver fuldt ud, om god advokatskik er tilsidesat, men må særskilt vurdere grundlaget for at tilsidesætte nævnets afgørelse – og kan, som i KPMG Law-sagen BS-35382/2024-HJR, fastslå en overtrædelse uden at sanktionere den, når normen hidtil har været uafklaret.

Oversigten dækker ikke Advokatnævnets konkrete disciplinær- og salærsagsbehandling, det materielle indhold af god advokatskik, reglerne om advokatbeskikkelse, advokatselskabers ejerskabsforhold eller de materielle klientkonto- og hvidvaskkrav; for statsligt hvidvasktilsyn henvises til [hvidvask](#), for professionsansvaret til [advokatansvar](#) og for tavshedspligten til [tavshedspligt](#).

LOV

[Retsplejeloven § 143, stk. 1-10](#)
[Retsplejeloven § 143b](#)
[Retsplejeloven § 147c](#)
[Retsplejeloven § 147h](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om KPMG Laws uafhængighed og overholdelse af god advokatskik	05.02.2025
	Advokatnævnet · Advokat midlertidigt frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed for årelang manglende medvirken til tilsyn og systematisk tilsidesættelse af fundamentale advokatpligter	04.03.2026
	Advokatnævnet · Advokat frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed for 21 grove og gentagne tilsidesættelser af advokatpligterne	27.09.2024
	Advokatnævnet · Advokat pålagt bøde på 80.000 kr. og betinget frakendelse for at hindre Advokatrådets tilsyn med opdrags- og prisoplysninger	29.05.2020

REFERENCE Lovgrundlag

4 paragraffer

[Retsplejeloven § 143](#)

stk. 1, 2, 3

[Retsplejeloven § 143a](#)
[Retsplejeloven § 143b](#)
[Retsplejeloven § 147d](#)

MATERIALE Citerede afgørelser

30 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

8

07.05.2025	Højesterets dom om advokats tilsidesættelse af god advokatskik ved advokatundersøgelse af sexchikane	33382-2024
05.02.2025	Højesterets dom om KPMG Laws uafhængighed og overholdelse af god advokatskik	7158-8603
01.09.2022	Højesterets dom om interessekonflikt og utilstrækkeligt konflikttjek ved uvildige advokatundersøgelser (Udbytteskat-sagen)	26376-2021--hjr-og-26377-2021-hjr
13.11.2019	Inddrivelse af Advokatnævnets sagsomkostninger og Gældsinddrivelseslovens anvendelsesområde	24-2019
26.06.2015	Højesteret stadfæster tilbagekaldelse af advokatbeskikkelse: Salærdelingsaftale med forurettet medfører inhabilitet	Sag 242/2014
12.08.2014	Prøvelse af Advokatnævnets kompetenceafvisning efter Grundlovens § 63	276-2013
08.04.2009	Højesteret nedsætter bøde til advokat for chikanøse trusler mod embedsmand	4511-5412
13.02.2008	Højesterets dom om tilsidesættelse af god advokatskik ved salæropkrævning trods retshjælpsdækning	4833-5824

LANDSRET TEN · ANKEINSTANS

8

23.05.2025	Landsret nedsætter bøde til advokat for utilstrækkelig varetagelse af klients interesser i erstatningssag	10512-12393
05.07.2024	Østre Landsret frifinder KPMG Law i principiel sag om uafhængighed i internationale advokatnetværk	6001-7178
23.06.2021	Advokatfirma dømt for interessekonflikt i udbyttesag – salær bortfalder	1701-2042
28.01.2016	Advokatnævnets kendelse om tilsidesættelse af god advokatskik - spørgsmål om sanktion	23-23
01.12.2009	Prøvelse af Advokatnævnets kendelse vedrørende tilsidesættelse af god advokatskik	281-322
27.10.2009	Vestre Landsret: Advokatfirma ikke berettiget til fuldt salær grundet interessekonflikt	6896-8283
22.05.2007	Stadfæstelse af Advokatnævnets kendelse om tilsidesættelse af god advokatskik vedrørende rådgivning om retshjælpsforsikring og salær	4823-5810
29.03.2007	Dom om god advokatskik vedrørende udtalelser om dommer i ankestævning	6115-7326

ADVOKATNÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

14

20.04.2026	Advokat pålagt bøde for ikke at sikre advokatfuldmægtigs lovpligtige efteruddannelse	2025-1845
08.04.2026	Advokat frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed for misbrug af klientmidler fra to dødsboer, vildledning af Advokatrådets tilsyn og manglende ansvarsforsikring	2025-1104
04.03.2026	Advokat frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed for mangelfulde hvidvaskprocedurer, systematisk fejlagtig klientkontobogføring og manglende efteruddannelse	2025-1685
04.03.2026	Advokat midlertidigt frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed for årelang manglende medvirken til tilsyn og systematisk tilsidesættelse af fundamentale advokatpligter	2025-1853

29.01.2026	Advokat idømt bøde for manglende videresendelse af dagpengeafgørelse og utilstrækkelig underretning om ophør af repræsentation	2025-1610
23.06.2025	Advokat frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed indtil videre for grove overtrædelser af klientkontovedtægten og hvidvaskloven	2024-2041
27.09.2024	Advokat frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed for 21 grove og gentagne tilsidesættelser af advokatpligterne	2023-4043
28.04.2023	Advokater frifundet for klage over udarbejdelsen af en advokatundersøgelse	2022-2241 + 2022-2423
28.11.2022	Advokatnævnet afslår tredje ansøgning om ophævelse af frakendelse af advokatbeskikkelse	2022-2521
29.05.2020	Advokat pålagt bøde på 80.000 kr. og betinget frakendelse for at hindre Advokatrådets tilsyn med opdrags- og prisoplysninger	2020-114
26.04.2017	Advokat pålagt bøde på 20.000 kr. for utilbørlig henvendelse til centralt vidne i straffesag	2016-3074
19.12.2014	Advokat tildelt irettesættelse for manglende obligatorisk efteruddannelse	2014-2736
28.05.2014	Advokatnævnet afviser klage over advokat etableret i udlandet – manglende tilknytning til dansk advokatudøvelse	2013-451
06.04.2000	Advokatnævnets kendelse om advokats tavshedspligt – sagsnr. 02-0401-99-3531	02-0401-99-3531 Løj-dr

FORARBEJDE Betænkninger

3 referencer

Betænkning nr. 1419 - Udvalget om Eksklusivbestemmelser

nr. 1419 · 2002 · Beskæftigelsesministeriet

Betænkning om retsplejelovens regler om advokater

nr. 1479 · 2006 · Justitsministeriet

Betænkning vedrørende revision af retsplejelovens afsnit om advokater

nr. 871 · 1979 · Justitsministeriet